

AMERICAN-HELLENIC CHAMBER OF COMMERCE

ΘΕΜΑ: ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ σε Διαβούλευση: «ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΜΕ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟΥ ΑΥΡΙΟΥ»

Αξιότιμε κ. Υπουργέ,

Αναφορικά με το ανωτέρω σχέδιο νόμου και στο μέτρο της προσπάθειάς μας να συμβάλλουμε ενεργά σε νομοθετικές πρωτοβουλίες που στοχεύουν στην ομαλοποίηση της φορολογίας και τη διεύρυνση της φορολογικής βάσης, σας παραθέτουμε τα ακόλουθα σχόλια και προτάσεις.

Κατά αρχήν θεωρούμε ιδιαίτερα σημαντικές και άκρως απαραίτητες τις προωθούμενες ελαφρύνσεις στη φορολογία εισοδήματος και τον φόρο προστιθεμένης αξίας, αλλά και την πρόβλεψη θεσμού εναλλακτικού τρόπου φορολόγησης μη κατοίκων εξωτερικού, με τη μεταφορά φορολογικής κατοικίας στην Ελλάδα.

Πέραν αυτού, επισυνάπτουμε πίνακα με προτεινόμενες βελτιώσεις του νομοσχεδίου, με την πεποίθηση ότι η υιοθέτησή τους θα εξυπηρετήσει ακόμη περισσότερο τη σκοπιμότητα του, ενισχύοντας τον σημαντικό ρόλο της φορολογίας στην άσκηση οικονομικής πολιτικής και διαμόρφωση θετικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος, στην επιχειρούμενη περίοδο κανονικότητας μετά την βαθεία οικονομική κρίση.

Ευελπιστούμε ότι θα λάβετε υπόψη τις προτάσεις μας, με δεδομένο ότι το φορολογικό σύστημα, πρέπει με τις αρετές του να εξασφαλίζει συνθήκες, που μπορούν να αναδείξουν τη φορολογία, σε αληθινό εταίρο στην επιχειρηματική κοινότητα και να μην αποτελεί εμπόδιο στην επιχειρηματική λειτουργία, την οικονομική ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ | ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

Άρθρο 2

-Προστίθεται στον Ν. 4172/13 άρθρο 5Α, το οποίο προβλέπει την εναλλακτική φορολόγηση εισοδήματος που προκύπτει στην αλλοδαπή φυσικών προσώπων που μεταφέρουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα.

-Σημειώνεται ότι επί του ζητήματος θα πρέπει να διευκρινιστεί εάν στο πλαίσιο εφαρμογής του εναλλακτικού τρόπου φορολόγησης για το εισόδημα που προκύπτει στην αλλοδαπή, το εισόδημα αυτό θα ελέγχεται υποχρεωτικά ή όχι αναφορικά με τη νόμιμη απόκτησή του, δεδομένου ότι η Ελλάδα έχει υπογράψει και δεσμεύεται από πλήθος διακρατικών συμβάσεων αναφορικά με τον έλεγχο διενέργειας νομιμοποίησης παρανόμων εσόδων.

-Από την προσθήκη της εν λόγω παραγράφου και συγκεκριμένα της προϋπόθεσης για την υπαγωγή φυσικού προσώπου στη διάταξη να μην είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδος τα προηγούμενα επτά (7) από τα οκτώ (8) έτη, δεν προκύπτει σαφώς ο σκοπός του ως άνω

καθορισμού των ετών (αριθμός ετών – μη συνεχόμενα έτη) για την υπαγωγή στη ρύθμιση καθώς και ποιες περιπτώσεις αποσκοπεί να συμπεριλάβει. Επιπλέον, η εν λόγω διάταξη καθιστά απαραίτητη την έκδοση κανονιστικών πράξεων που θα εξειδικεύουν το περιεχόμενό της.

Άρθρο 4 (τροποποίηση Α 13 ΚΦΕ)

-Η παραχώρηση μη ρυπογόνου μέσου μεταφοράς ατόμων θα πρέπει να εξαιρεθεί από το χαρακτηρισμό ως «παροχή σε είδος».

-Στην παράγραφο 3 θα πρέπει να προστεθεί κατά την γνώμη μας ότι προκαταβολές μισθών σε μισθωτούς τις επιχειρήσεις που αποπληρώνονται με παρακράτηση αντίστοιχων ποσών από την μισθοδοσία τους δεν θεωρείται δάνειο.

-Ο εν λόγω υπολογισμός δεν γίνεται στη βάση κλίμακας σε προοδευτική βάση το οποίο θα ήταν προτιμητέο από πλευράς φορολογικής μεταχείρισης των εν λόγω παροχών σε είδος.

Άρθρο 5

-Τροποποίηση του άρθρου 14 του ΚΦΕ σχετικά με τις απαλλαγές εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις με τη προσθήκη του νέου εδαφίου ιβ)

-Θεωρούμε σκόπιμο να διευκρινιστεί ότι το εδάφιο ιβ) προστίθεται για σκοπούς Χρηστής Διοίκησης και αποτελεί ερμηνευτική διάταξη, κατά την οποία αποσαφηνίζεται ότι η αποζημίωση για αγορά μηνιαίων ή ετήσιων καρτών απεριόριστων διαδρομών μέσω μαζικής μεταφοράς δεν συγκαταλέγεται στις παροχές σε είδος και αποτελεί μέρος της ευρύτερης «Οικολογικής/Περιβαλλοντικής Πολιτικής» που υποστηρίζεται από την Κυβέρνηση.

Άρθρα 6 & 9

-Τροποποίηση των άρθρου 15 ΚΦΕ σχετικά με τη μείωση της κλίμακας φορολόγησης σε εισοδήματα από μισθωτή εργασία, συντάξεις, επιχειρηματική δραστηριότητα, καθώς και του άρθρου 16 ΚΦΕ που αφορά στη μείωση του φόρου εισοδήματος.

-Από τον συνδυασμό των ως άνω διατάξεων δεν προκύπτει καμιά ουσιαστική ελάφρυνση από το φόρο εισοδήματος για τους μισθωτούς.

Άρθρο 7

-Το άρθρο 7 του νέου φορολογικού νόμου τροποποιεί το άρθρο 15 του νόμου 4172/2013. Επιβάλλεται ποινή 22% επί του ποσού των δαπανών που δεν έχει επιτευχθεί με βάση τα ποσοστά 30% ή 20% κατά περίπτωση.

-Την υποχρέωση αυτή έχουν εκτός των μισθωτών, συνταξιούχων, αγροτών και οι έχοντες εμπορική δραστηριότητα, καθώς και οι έχοντες εισοδήματα εξ ακινήτων. Με ποιο κριτήριο εντάχθηκε η εμπορική δραστηριότητα και το εισόδημα εξ ακινήτων στην υποχρέωση αυτή; Γιατί δεν εντάχθηκαν τα έσοδα κεφαλαίου (μεταβίβαση μετοχών, εταιρικών μεριδίων κλπ), αφού πλέον η ποινή δεν συνδέεται με το αφορολόγητο; Ειδικά το εισόδημα εξ' ακινήτων δεν έχει μειώσεις σε κανένα κλιμάκιο φορολογίας και παραμένουν οι ίδιες επιβαρύνσεις.

-Τροποποίηση του άρθρου 15 ΚΦΕ σχετικά με τις δαπάνες που αποδεικνύονται με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής

-Το απαιτούμενο ποσό δαπανών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής ορίζεται σε ποσοστό 30% του πραγματικού εισοδήματος (εισόδημα προ φόρων μετά την έκπτωση ασφαλιστικών εισφορών) που προέρχεται από μισθωτή εργασία, συντάξεις και επιχειρηματική

δραστηριότητα, χωρίς να συμπεριλαμβάνονται άλλου είδους εισοδήματα όπως π.χ. το εισόδημα από μερίσματα.

-Θεωρούμε ότι το 30% του πραγματικού εισοδήματος (προ φόρων) αποτελεί πολύ υψηλό ποσοστό ιδίως αν ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι δεν συμπεριλαμβάνονται σε αυτό σημαντικά έξοδα όπως ενοίκια, τα οποία και θεωρούμε ότι θα έπρεπε να συνυπολογίζονται.

Άρθρο 10

-Τροποποίηση άρθρου 21 ΚΦΕ για το χαρακτηρισμό ως εισοδήματος της ωφέλειας από την παραίτηση πιστώτριας επιχείρησης από είσπραξη χρέους.

-Δεδομένου η διάταξη αυτή υπήρχε στον ν.2238/1994 και ο ίδιος χειρισμός ακολουθείτο στην πράξη και μετά την εισαγωγή του ν.4172/2013, προτείνεται να τεθεί η διάταξη ως αποσαφήνιση της ισχύουσας νομοθεσίας (βλ. σχετικά τίτλο άρθρου 21) προκειμένου να αποφευχθούν πιθανές αμφισβητήσεις του εν λόγω χειρισμού μέχρι σήμερα.

Άρθρο 11

-Τροποποίηση του άρθρου 22 ΚΦΕ σχετικά με τις δράσεις εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, οι οποίες εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς.

-Δεν είναι σαφές κατά πόσον για την έκπτωση των δαπανών για δράσεις εταιρικής κοινωνικής ευθύνης χρειάζεται η επιχείρηση να εμφανίζει λογιστικά κέρδη στο συγκεκριμένο φορολογικό έτος μεμονωμένα ή αν αρκεί η εταιρεία στο εν λόγω φορολογικό έτος να εμφανίζει λογιστικά κέρδη/ αποτέλεσμα εις νέον.

-Ενδεχομένως η διάταξη θα έπρεπε να τροποποιηθεί ώστε να λαμβάνει υπόψη για σκοπούς έκπτωσης το αποτέλεσμα εις νέον και όχι το αποτέλεσμα της χρήσης.

Άρθρο 12 (προσθήκη Α 22 Β)

-Η προσαυξημένη (κατά 30 %) έκπτωση δαπάνης για μίσθωση μη ρυπογόνου επιβατικού αυτοκινήτου δεν θα πρέπει να υπόκειται σε πλαφόν (ΛΤΠΦ 40.000 Ευρώ).

Άρθρο 13

-Όσον αφορά στην παρ. 3 του άρθρου 13 που αφορά στις παροχές σε είδος με τη μορφή δανείου, οι οποίες αποτιμώνται με βάση το ποσό της διαφοράς που προκύπτει μεταξύ των τόκων που θα κατέβαλε ο εργαζόμενος στη διάρκεια του ημερολογιακού μήνα κατά τον οποίο έλαβε την παροχή και των τόκων που τυχόν κατέβαλε ο εργαζόμενος στη διάρκεια του εν λόγω ημερολογιακού μήνα, κρίνεται ως σκοπιμότερο ο εν λόγω υπολογισμός να γίνεται βάσει των συμφωνηθέντων τόκων και όχι των πράγματι καταβαλλόμενων.

Άρθρο 14

-Για λόγους ίσης μεταχείρισης με τα μισθωμένα οχήματα και η δαπάνη αγοράς των μη ρυπογόνων αυτοκινήτων θα πρέπει να είναι προσαυξημένη κατά 30 % (υπέρ-απόσβεση).

Άρθρο 15

-Με τη διάταξη του άρθρου 15 παρ. 1 του νομοσχεδίου, επιχειρείται η παράκαμψη της ανάληψης όλων των κατά νόμο ενεργειών ως προϋπόθεσης για τη διαγραφή μίας επισφαλούς απαίτησης. Μεταξύ άλλων, με την περ. γ του ανωτέρω άρθρου ορίζεται ότι απαιτήσεις που διαγράφονται στο πλαίσιο αμοιβαίας συμφωνίας ή δικαστικού συμβιβασμού δύνανται να διαγραφούν για φορολογικούς σκοπούς χωρίς να πληρούται η κατά τα ανωτέρω προϋπόθεση.

-Για λόγους ίσης αντιμετώπισης, προτείνεται η ανωτέρω πρόβλεψη να μην εφαρμοστεί μόνο για το μέλλον, αλλά, αντιθέτως, να καταλάβει όλες τις εκκρεμείς ενώπιον των φορολογικών αρχών ή των Δικαστηρίων υποθέσεις διαγραφής επισφαλών απαιτήσεων υπό το καθεστώς του Ν. 4172/13.

-Τροποποίηση του άρθρου 21 ΚΦΕ για τον χαρακτηρισμό ως εισοδήματος της ωφέλειας από την παραίτηση πιστώτριας επιχείρησής από είσπραξη χρέους και διαγραφή επισφαλών απαιτήσεων/ έκπτωση ζημίας εκ μέρους της πιστώτριας επιχείρησης.

-Κρίνεται σκόπιμο να διευκρινιστεί ότι οι εν λόγω διατάξεις τίθενται προς αποσαφήνιση της εφαρμογής των διατάξεων 47, 22 και 26 του ΚΦΕ.

Άρθρα 17 και 18 (τροποποίηση Α 43Α)

-Τα ποσοστά της εισφοράς αλληλεγγύης θα πρέπει να μειωθούν γενικά σύμφωνα με τις κυβερνητικές εξαγγελίες.

-Τροποποίηση άρθρων 37, 43 Α και 47 ΚΦΕ σχετικά με την απαλλαγή από το φόρο εισοδήματος και την εισφορά αλληλεγγύης των τόκων εταιρικών ομολόγων.

-Προτείνεται να διευρυνθεί η έννοια των εισηγμένων ομολόγων προκειμένου να περιλαμβάνονται και ομόλογα που έχουν ενταχθεί σε αγορές που δεν εμπίπτουν στενά στην έννοια της «ρυθμιζόμενης αγοράς», όπως οι Πολυμερείς Μηχανισμοί Διαπραγμάτευσης.

-Επίσης, για σκοπούς νομοτεχνικής αρτιότητας, να προβλεφθεί σχετική διάταξη στο άρθρο 64 ΚΦΕ (όπως έχει ήδη περιληφθεί για τα ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου), στην οποία να διευκρινίζεται ότι ειδικά το εισόδημα από τόκους εταιρικών ομολόγων που καταλαμβάνονται από τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 37 ΚΦΕ και της παρ. 5 του άρθρου 47 ΚΦΕ, δεν υπόκειται σε παρακράτηση φόρου σύμφωνα με την παρ.1 του άρθρου 64 ΚΦΕ.

Άρθρο 20 (τροποποίηση Α 58)

-Θα πρέπει να προβλεφθεί ρητά και η προαναγγελθείσα μείωση του φορολογικού συντελεστή των νομικών προσώπων για το 2020 και εντεύθεν στο 20%.

-Τροποποίηση του άρθρου 58 ΚΦΕ για τη μείωση του φορολογικού συντελεστή των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα.

-Η εν λόγω μείωση του φορολογικού συντελεστή αφορά μόνο τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2019 χωρίς να προκύπτει ο συντελεστής για τα επόμενα φορολογικά έτη.

Άρθρο 21

-Τροποποίηση του άρθρου 63 ΚΦΕ για την αποσαφήνιση της ισχύουσας εξαίρεσης από την παρακράτηση φόρου από τόκους και δικαιώματα μεταξύ συνδεδεμένων προσώπων υπό όρους.

-Με την προσθήκη της έναρξης ισχύος της συγκεκριμένης διάταξης από 01.01.2020 και μετά και χωρίς αναδρομική ισχύ επέρχεται σύγχυση κατά την εφαρμογή της διάταξης σε προηγούμενα φορολογικά έτη λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη ότι σκοπός της προτεινόμενης διάταξης είναι η αποσαφήνιση του άρθρου 63 ΚΦΕ.

Άρθρο 22

-Τροποποίηση του άρθρου 64 ΚΦΕ σχετικά με τον συντελεστή παρακράτησης φόρου για τα μερίσματα

-Δεν προκύπτει σαφώς ο χρόνος ισχύος της εν λόγω διάταξης (ήτοι το κρίσιμο γεγονός). Θεωρούμε σκόπιμο η εν λόγω διάταξη να ισχύει για διανομές που εγκρίνονται από 01.01.2020 και μετά.

-Εντοπίζεται ανακολουθία στις διατάξεις του ΚΦΕ, εφόσον τροποποιείται το άρθρο 64 παρ.1α, χωρίς να τροποποιείται αντιστοίχως και το άρθρο 40 παρ. 1 του ΚΦΕ, ώστε να συμπεριλαμβάνει την εν λόγω μείωση του συντελεστή από 10% σε 5%.

Άρθρο 27

-Τροποποίηση του άρθρου 36 του ΚΦΔ σχετικά με την παράταση της παραγραφής σε περίπτωση εκκίνησης ΔΑΔ.

-Η προτεινόμενη προσθήκη ως (δ) στην παράγραφο 2 του άρθρου 36 του ν. 4174/2013 (ΚΦΔ) περί παραγραφής κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση, καθώς επιτρέπει στη Φορολογική Διοίκηση να ολοκληρώσει μια Διαδικασία Αμοιβαίου Διακανονισμού (ΔΑΔ) χωρίς την πίεση που ασκεί η επαιλούμενη παραγραφή του δικαιώματος της προς καταλογισμό με την έκδοση αντίστοιχης (οριστικής) διοικητικής πράξης.

-Προκειμένου όμως να καταστεί ουσιαστικά επωφελής και για τον φορολογούμενο που θα θελήσει να αιτηθεί ΔΑΔ και να ενισχύσει τη σχετική διαδικασία, θα ήταν σκόπιμο να υπάρξει προσθήκη στο άρθρο 28 του ΚΦΔ για τα αποτελέσματα του φορολογικού ελέγχου.

-Συγκεκριμένα, αμέσως μετά το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού, να προστεθεί ότι "Η Φορολογική Διοίκηση δεν υποχρεούται να εκδώσει οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου εντός του ανωτέρω χρονικού διαστήματος (ενός μηνός) στις περιπτώσεις που υποβάλλεται αίτημα ΔΑΔ σύμφωνα με τις διατάξεις της εφαρμοζόμενης Σύμβασης Αποφυγής Διπλής Φορολογίας ή του ν. 2216/1994 (Σύμβαση Διαιτησίας)."

-Με τη διάταξη του αρ. 27 επαναφέρεται ρύθμιση του άρθρου 84 παρ. 4 του παλαιού ΚΦΕ, η οποία ενδεχομένως δεν ήταν απαραίτητη, λαμβανομένης υπόψη και της νομολογίας του ΣτΕ. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να διευκρινιστεί το περιεχόμενο της μεταβατικής διάταξης της παρ. 3β, σύμφωνα με την οποία η διάταξη της παρ. 2 β του παρόντος καταλαμβάνει "υποθέσεις" από 1.1.2018 και μετά.

-Η παρ. 3β του εν λόγω άρθρου καταργεί την 20ετή παραγραφή σε περίπτωση φοροδιαφυγής και προβλέπει την 10ετή παραγραφή σε συγκεκριμένες περιπτώσεις.

-Κρίνεται σκόπιμη η διόρθωση της περίπτωσης γ της παρ. 3 του άρθρου 36 ΚΦΔ προκειμένου να κάνει αναφορά στην περίπτωση 3β) και όχι στην περίπτωση 2β) (που προφανώς αναφέρεται εκ παραδρομής).

Άρθρο 28

-Κρίνεται απαραίτητη η εισαγωγή μεταβατικής ρύθμισης και όσα πρόσωπα ευθύνονται με βάση το άρθρο 115 παλαιού ΚΦΕ., θα πρέπει να διευκρινιστεί ο όρος «υπαιτιότητα» και τα κριτήρια προσδιορισμού αυτής («οι οφειλές δεν καταβλήθηκαν ή δεν αποδόθηκαν στο Δημόσιο από υπαιτιότητα των ανωτέρων προσώπων»).

Άρθρο 29 παρ. 1 (αναστολή ΦΠΑ οικοδομών)

-Η αναστολή υπαγωγής στον ΦΠΑ με αίτηση του φορολογουμένου ενδέχεται να κριθεί αντίθετη με το Ενωσιακό δίκαιο.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

-Καθεστώς Non-Dom: Η απαίτηση αθροιστικά και για €500 χιλ. επένδυση και για €100 χιλ. το χρόνο καταβολή φόρου φαίνεται να είναι υπερβολική και δεν αναμένεται να προσελκύσει πολλούς ενδιαφερόμενους, τη στιγμή που η Ιταλία ζητάει μόνο €100χιλ φόρο το χρόνο χωρίς την απαίτηση για ταυτόχρονη επένδυση. Θα πρέπει το ποσό του ετήσιου φόρου να μειωθεί και να αφαιρεθεί και η υποχρέωση για μέχρι 15 έτη παραμονή στο καθεστώς.

-50gCO2 εκπομπές ρύπων φαίνεται πολύ μικρή εκπομπή για υβριδικά: Με ποιο οργανισμό γίνεται αυτή η μέτρηση; Έχουν αλλάξει τα δεδομένα (WTLP).

-Ωφέλεια επιχείρησης από τη διαγραφή χρέους: Να είναι αδιάφορο το πως γίνεται η παραίτηση και να γραφτεί στην αιτιολογική ότι δεν υπάρχει φόρος δωρεάς από το 2014 και μετά.

-Απαλλαγή διαγραφών: Δεν υπάρχει πρόβλεψη για την φορολογική αντιμετώπιση (απαλλαγή) των διαγραφών που πραγματοποιούνται με κάποια από τις προβλέψεις του πτωχευτικού κώδικα. Θα πρέπει να επαναληφθεί η διάταξη που υπήρχε επί 2238/1994 – να είναι αφορολόγητες μέχρι τη διανομή ή την κεφαλαιοποίηση.

-Αποσβέσεις και εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16: Θα πρέπει να διευκρινιστεί και να εξομαλυνθεί η διάταξη με τις λογιστικές αποσβέσεις για να μην υπάρχουν ετεροχρονισμοί.

-Επέκταση του χρόνου μεταφοράς των φορολογικών ζημιών: Να εισαχθεί διάταξη σχετικά με την επέκταση του χρόνου μεταφοράς των φορολογικών ζημιών με αντίστοιχη τροποποίηση της παραγράφου 1 του άρθρου 27 ΚΦΕ στη δεκαετία ή χωρίς περιορισμό.

-Οριζόντια εφαρμογή του συστήματος των υπερ-αποσβέσεων

-Φορολόγηση ως CapitalGain κατά την πώληση, της ωφέλειας από την άσκηση των δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετόχων (stockoptions)